

(i) Printed Pages : 7

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

0	0	3	9
---	---	---	---

Exam. Code :

0	0	0	1
---	---	---	---

B.A./B.Sc. (General) 1st Semester
(2123)

SOCIOLOGY (In all Mediums)

Paper : Fundamentals of Sociology

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 90

Note :— (1) Attempt **FIVE** questions in all.

(2) Question No. 1 is compulsory.

(3) Attempt **ONE** essay type question from each Unit. Each question is of **18** marks.

1. Attempt any **NINE** parts of the following :

(i) Prediction

(ii) Auguste Comte

(iii) Anthropology

(iv) Reference group

(v) Out-group

(vi) Association between Society and Individual

(vii) Cultural lag

(viii) Assimilation

(ix) Cultural complexes

(x) Gender as a social construct

(xi) Mead's views on socialization

(xii) Religion as Social Control agency.

9×2=18

UNIT-I

2. Define Sociology. Discuss its origin and significance. 18

OR

3. Explain the similarities and dissimilarities between Sociology and Psychology. 18

UNIT-II

4. Define society. Discuss Social Contract perspectives associated with the origin of human society. 18

OR

5. Define social group. Discuss Primary group in detail. 18

UNIT-III

6. Discuss the meaning and features of culture. 18

OR

7. Discuss the processes of Acculturation and Cultural Pluralism. 18

UNIT-IV

8. Explain the process of socialization and various agencies involved in it. 18

OR

9. Write a detailed note on the types and importance of Social Control. 18

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- (1) कुल पांच प्रश्न करें।

(2) प्रश्न नं. 1 अनिवार्य है।

(3) प्रत्येक यूनिट में से एक निबंध प्रकार का प्रश्न करें। प्रत्येक प्रश्न 18 अंक का है।

1. निम्नलिखित में से किन्हीं नौ भागों का प्रयास करें :

(i) भविष्यवाणी।

(ii) Auguste Comte।

- (iii) मानवविज्ञान ।
- (iv) संदर्भ समूह ।
- (v) Out-group ।
- (vi) समाज और व्यक्ति के बीच संबंध ।
- (vii) सांस्कृतिक पिछड़ापन ।
- (viii) आत्मसातीकरण ।
- (ix) सांस्कृतिक परिसर ।
- (x) एक सामाजिक संरचना के रूप में लैंगिक ।
- (xi) समाजीकरण पर मीड के विचार ।
- (xii) सामाजिक नियंत्रण एजेंसी के रूप में धर्म ।

9×2=18

यूनिट-I

2. समाजशास्त्र को परिभाषित करें। इसकी उत्पत्ति एवं महत्व पर चर्चा करें। 18

अथवा

3. समाजशास्त्र और मनोविज्ञान के बीच समानताएं और असमानताएं स्पष्ट करें। 18

यूनिट-II

4. समाज को परिभाषित करें। मानव समाज की उत्पत्ति से जुड़े सामाजिक अनुबंध परिप्रेक्ष्य पर चर्चा करें। 18

अथवा

5. सामाजिक समूह को परिभाषित करें। प्राथमिक समूह पर विस्तार से चर्चा करें। 18

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿ ਕੇ ਅਰਥ ਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਓਂ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ। 18

ਅਥਵਾ

7. ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿਕਰਣ ਆਰਿ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਬਹੁਲਵਾਦ ਕੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਯਾਓਂ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ। 18

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਸਮਾਜੀਕਰਣ ਕੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਯਾ ਆਰਿ ਇਸਮੇਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਵਿਭਿੰਨ ਆਜੇਸਿਯੋਂ ਕੀ ਬਯਾਖਯਾ ਕਰੋਂ। 18

ਅਥਵਾ

9. ਸਾਮਾਜਿਕ ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਂ ਸਹਤਕ ਪਰ ਆਕ ਵਿਸ੍ਰੁਤ ਟਿਪ੍ਪਣੀ ਲਿਖਿਐ। 18

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- (1) ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

(2) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

(3) ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਤੋਂ ਲੇਖ ਕਿਸਮ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 18 ਅੰਕ ਹਨ।

1. ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੌਂ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ :

(i) ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ

(ii) ਆਗਸਟੇ ਕਾਮਟੇ

(iii) ਮਾਨਵ ਵਿਗਿਆਨ

(iv) ਹਵਾਲਾ ਸਮੂਹ

(v) ਆਊਟ-ਗਰੁੱਪ

(vi) ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ

(vii) ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਛਤਾਈ

(viii) ਆਤਮਸਾਤ ਕਰਨਾ (Assimilation)

(ix) ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰਿਸਰ

(x) ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਜੋਂ ਜੇਂਡਰ

(xi) ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਬਾਰੇ ਮੀਡ ਦੇ ਵਿਚਾਰ

(xii) ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਏਜੰਸੀ ਵਜੋਂ ਧਰਮ।

9×2=18

ਯੂਨਿਟ-1

2. ਸਮਾਜ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਇਸ ਦੇ ਮੂਲ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

18

ਜਾਂ

3. ਸਮਾਜ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

18

ਯੂਨਿਟ-2

4. ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੂਲ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਮਾਜਿਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

18

ਜਾਂ

5. ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਗਰੁੱਪ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

18

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

ਜਾਂ

7. ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਬਹੁਲਵਾਦ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18

ਜਾਂ

9. ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 18